

Complexnummer: 511040

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Beukenhorst

Aantal complexonderdelen

6

Monumentnummers van complexonderdelen

511039, 511041, 511046, 511047, 511052, 511053

Woonplaats

Wassenaar

Gemeente

Wassenaar

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdoject

Zijdeweg 47, 2244 BE te Wassenaar

Complexomschrijving

Inleiding

HISTORISCHE BUITENPLAATS 'BEUKENHORST', bestaande uit een LANDHUIS (1), PARKAANLEG (2)- EN TUINAANLEG met STIBADIUM en PERISTYLIUM (3), een DIERENBEGRAAFPLAATS (4) en twee TOEGANGSHEKKEN (5, 6), is als overplaats gesticht van de ten oosten van de Rijksstraatweg gelegen buitenplaats Langenhorst. Als overplaats van de aan de overzijde van de Rijksstraatweg gelegen historische buitenplaats Langenhorst wordt Beukenhorst in 1780 in een veilingakte reeds vermeld als 'een geest en met Elst beplant Land'. Toen Martinus Anne Wijnaendt Langenhorst het kocht, strekte het zich ook uit ter weerszijden van de Rijksstraatweg. Blijkens de kadastrale Minuut van 1823, lag er een vinkenbaan. Uit een koopakte van Henrietta Johanna Wils, douairière Jhr.Mr.E.C. Ver Huell uit 1842 blijkt dat het perceel 6 bunder groot was. Uit haar boedelveiling van 1857 komt naar voren dat zij op de overplaats een nieuw buiten heeft gesticht, genaamd Beukenhorst, waar Zocher jr. betaald is voor de aanleg. Na haar overlijden kwam Beukenhorst in handen van haar erfgenamen, die het in 1861 verkochten aan jonkheer Guillaume Charles Albert Herman von Goëdecke, kamerheer en adjudant van prins Frederik der Nederlanden (tweede zoon van koning Willem I). Naar analogie van De Paauw hebben de de Duitse architect H.H.A. Wentzel en de landschapsarchitect C.E.A. Petzold zich vervolgens gewijd aan de verdere verfraaiing van huis en tuin. Wentzel ontwierp een landhuis in Neo-Classicistische stijl met aan de zuidwestzijde een bloementuin met stibadium, geïnspireerd op Pompeiaanse voorbeelden. Met deze architectonische voorzetting van het huis werd een eenheid gecreëerd tussen het huis en zijn directe omgeving. Naar ontwerp van Petzold werd in 1861 een park in Landschapsstijl aangelegd.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In architectonisch opzicht vertoont de buitenplaats veel overeenkomsten met de in opdracht van prins Frederik aangelegde buitenplaats De Paauw, waar het huis en het park eveneens in het midden van de 19de eeuw hun huidige vorm kregen door de architecten Wentzel (1853) en Petzold (1854). De uit Berlijn afkomstige architect H.H.A. Wentzel, die leerling was van Friedrich Stüler en werkte in de stijl van K.F. Schinkel, kwam in 1851 in dienst van prins Frederik. Vanaf 1853 was hij ondermeer werkzaam op zijn landgoederen De Paauw, Groot Haesebroek en de Horsten en bouwde de Deutsche Evangelische Kirche in Stucadoorsgotiek aan de Bleyenburg 5 te Den Haag (1859-1861).

In mei 1875 verkocht Von Goëdecke, die gehuwd was met Wendela Francina Fagel, aan de heren M.H. Verhulst, H. Perrenet en W.F. van der Reijden, die het de maand daarop doorverkochten aan Jan Carel Elias graaf van Lynden en Cornelia Johanna baronesse van Pallandt. Deze laatsten waren tevens eigenaar van de Keukenhof te Lisse. Na zijn overlijden in 1900 is het huis bewoond door zijn jongere zoon Carel Anne Adriaan Willem baron van Lynden en zijn vrouw Adolphine Wilhelmina Anna baronesse van Lynden-gravin van Limburg Stirum van Warmond. Na het overlijden van haar man in 1923 bleef zij er tot haar dood in 1961 wonen. In 1974 verkocht Carola Elisabeth Aurelia Anna gravin-douairière van Rechteren Limpurg Beukenhorst aan dhr. en mw. Van der Plas-Moes. Een algehele renovatie vond plaats, waarbij o.a de later aangebouwde serre tegen de achtergevel is verwijderd.

N.B. De ten westen van het hek aan de Zijdeweg gelegen dienstwoning is in 1991 afgebroken. Het tussen de dienstwoning en het landhuis gelegen koetshuis, dat in dezelfde tijd als het landhuis, eveneens in Neo-Classistische stijl was gebouwd, is in 1980 vervangen door nieuwbouw en valt derhalve buiten de bescherming van rijkswege.

De omgrenzing van de huidige buitenplaats Beukenhorst staat op de bij deze registeromschrijving behorende kaart aangegeven en wordt in de beschrijving van het onderdeel van dit complex nader gespecificeerd.

Omschrijving

De buitenplaats Beukenhorst is gelegen aan de noordwestzijde van de Rijksweg als onderdeel van een reeks buitenplaatsen aan weerszijden van de Rijksweg. Het vrijwel rechthoekige terrein van circa 6 hectare groot wordt aan de zuidwestzijde begrensd door de Zijdeweg. De scheidslijn met de (voormalige) buitenplaats Wittenburg aan de west- en noordzijde is herkenbaar door een hek, danwel een greppel. De enigszins segmentvormig gebogen oprijlaan die naar het woonhuis leidt, loopt van de Zijdeweg naar de Rijksweg. Aan beide zijden bevindt zich een toegangshek. Ten noordoosten van het toegangshek aan de Zijdeweg ligt het uit 1980 stammende bungalow, dat ter vervanging van het koetshuis is gebouwd. Het landhuis ligt ten zuidoosten van de oprijlaan aan een klein voorplein in de hoofdas van het park. Het is iets verhoogd gesitueerd niet centraal gelegen in het park. Ten zuidwesten van het huis ligt de geometrische tuinaanleg met het stibadium. Ten oosten ervan, op de verbinding van twee open ruimten in het park ligt de dierenbegraafplaats.

Waardering

De buitenplaats Beukenhorst is van algemeen belang wegens architectuur,- cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarde: - als gaaf en karakteristiek voorbeeld van een midden-19de-eeuwse buitenplaats, bestaande uit een landhuis met bijbehorende parkaanleg, welke deel uitmaakt van een waardevolle en omvangrijke landgoederenzone aan weerszijden van de Rijksweg; - door de bijzondere samenhang tussen het door H.H.A. Wentzel in Neo-Classistische stijl opgetrokken buitenhuis en de Neo-Pompeaanse tuin, die als zodanig ook van zeer groot belang zijn voor het oeuvre van deze architect; - vanwege het landhuis, dat zowel in- als uitwendig een zeer gaaf is en kenmerkend voorbeeld is van het Neo-Classicisme uit het midden van de 19de eeuw; - vanwege

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de opdrachtgever jonkheer Guillaume Charles Albert Herman von Goedecke die als kamerheer en adjudant verbonden was aan het hof van prins Frederik der Nederlanden; - vanwege de zeer hoge mate van gaafheid van de diverse complexonderdelen in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering;

De buitenplaats Beukenhorst is van algemeen belang wegens tuinhistorische waarde - als vrij zeldzaam en zeer vroeg voorbeeld van de Gemengde tuinstijl, waarbij rondom het binnen het in Landschapstijl uitgevoerde park, nabij het landhuis een formele tuin is aangelegd. - omdat beide tuinonderdelen, mede vanwege de samenwerking, een zeer belangrijke plaats innemen binnen het oeuvre van C.E.A. Petzold en H.H.A. Wentzel, die in deze periode hebben samengewerkt.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511039

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 december 2002
Kadaster deel/nr	82876/133

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Wassenaar	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wassenaar	F			10405

Omschrijving**

Inleiding

Behorend bij de historische buitenplaats Beukenhorst een WOONHUIS (1) van het type landhuis. Omstreeks 1845 gebouwd in Neo-Classistische stijl naar een ontwerp van de Duitse architect H.H.A. Wentzel. Opdrachtgever was jonkheer Guillaume Charles Albert Herman von Goëdecke, kamerheer en adjudant van prins Frederik der Nederlanden (zoon van koning Willem I). In architectonisch opzicht vertoont de buitenplaats veel overeenkomsten met de in opdracht van prins Frederik aangelegde buitenplaats De Paauw, waarvan het huis en het park eveneens in het midden van de 19de eeuw hun huidige vorm kregen naar ontwerp van de Duitse architecten Wentzel (1853) en Petzold (1854). Vanaf 1900 woonden er Carel Anne Adriaan Willem baron van Lynden en zijn vrouw Adolphine Wilhelmina Anna baronesse van Lynden-gravin van Limburg Stirum van Warmond. Na het overlijden van haar man in 1923 bleef zij er tot haar dood in 1961 wonen. Aan deze periode herinnert ondermeer de sloopstoeter die de baronesse tegen top van de achtergevel had laten plaatsen en aangesloten was op een schellekoord in de middelste slaapkamer.

In 1974 verkocht Carola Elisabeth Aurelia Anna gravin-douairière van Rechteren Limpurg Beukenhorst het huis aan dhr. en mw. Van der Plas-Moes. Een algehele renovatie vond plaats, waarbij o.a de later aangebouwde serre tegen de achtergevel is verwijderd. Op oude foto's is te zien dat de gevels oorspronkelijk okerkleurig waren.

Bijzonder in het interieur is de aanwezigheid van een balatum en de vijf klassieke vormgegeven reliëfs in de hal en de gang, alle geïnspireerd op Pompeaanse voorbeelden.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Op een licht glooiende heuvel gesitueerd monumentaal landhuis, bestaand uit een souterrain, bel étage en verdieping, onder een flauw hellend zadeldak met dwarskappen. Tegen beide kopgevels is een éénlaags zijvleugel met zadel- en tentdak geplaatst. De daken zijn belegd met een zinken roevendak. De symmetrisch opgezette hoofdmassa heeft in opzet een rechthoekige plattegrond. Van de wit geschilderde gepleisterde gevels zijn de voor- en achtergevel (resp. west- en oostgevel) lijstgevels met ter plaatste van de middenrisaliet een flauw hellende puntgevel. De noordelijke en zuidelijke kopgevel hebben identieke flauw hellende puntgevels. Boven de met een profiellijst afgedekte plint is de bel étage voorzien van horizontale schijnvoegen ter imitatie van natuursteen rusticawerk. Geveldelen worden afgesloten door Toscaanse pilasters, die een cordonlijst dragen. Vlak gepleisterde verdieping, eveneens met Toscaanse pilasters op de hoeken, wordt afgesloten door een hoofdgestel. Op de hoeken en de geveltoppen staan aan de voor- en achterzijde zinken siervazen, waarvan enkele ontbreken. De enkele en samengestelde vensterpartijen hebben geprofileerde houten vensteromlijstingen. De samengestelde vensterpartijen op de verdieping hebben pilasters met verdiept gelegen velden als penanten, die een hoofdgestel dragen. Het merendeel van de vensters is voorzien van binnenluiken en/of persiennes als buitenluiken. De overwegend openslaande ramen/deuren hebben een roedenverdeling en zijn uitgevoerd met het oorspronkelijke hang- en sluitwerk. De openslaande deuren en vensters van de hoger uitgevoerde bel étage hebben tevens (tweeruits)bovenlichten. De verdiept gelegen (vierruits) souterrainvensters zijn merendeels voorzien van diefijzers en getoogd gemetselde lichtkolken.

De voor- (noordwest) en achtergevel (zuidoost) hebben een vergelijkbare gevelindeling, waarbij op de bel étage de middenrisaliet bestaat uit drie venstereenheden en de verdieping uit een breed driedelig venster. Beide zijdelen bestaan op bel étage en verdieping uit één venstereenheid. De hoofdentree, dubbele drieruitsdeur met tweeruits bovenlicht en daarboven een vrij eenvoudige lantaarn, bevindt zich in de middenas van de voorgevel. De entree is toegankelijk via een hardstenen overkluisde trap, geflankeerd door twee haaks daarop aansluitende scheimuurtjes. Langs het bordes en op deze muurtjes is een decoratief opengewerkt gietijzeren hekwerk geplaatst. Achter de rechtermuur bevindt zich een trap naar de overdekte entree van het souterrain, welke zich bevindt onder de trap van de hoofdentree. Dit portaal is aan de noordzijde voorzien van een vierruitsraam.

Tegen de achtergevel is ter breedte van de middenrisaliet, ter hoogte van de bel étage een overkluisd terras gebouwd, toegankelijk via een met hardstenen platen bekleedde trap, geflankeerd door keermuurtjes. Hierop is, vergelijkbaar met de voorzijde, een smeed/gietijzeren hekwerk geplaatst dat om het terras heenloopt. Op het balkon komen een drietal dubbel openslaande drieruits deuren met vierruitsbovenlichten uit. De verdieping heeft een vergelijkbare indeling als de voorgevel, met dien verstande dat voor de verdiepingsvensters houten balkons met hoekpijlers en balusters hangen, die gedragen worden door gesneden consoles. In de geveltop onder het middelste venster hangt een sloopstoeter.

De rechter (zuidwestelijke) kopgevel heeft op souterrain en bel étage drie vensters met links daarvan de zuidwestelijke zijvleugel. Op de verdieping bevindt zich in het midden van de gevel een driedelige vensterpartij, vergelijkbaar met die in de middenrisaliet van de voorgevel. Er boven bevindt zich een klein rond venster. De zuidwestelijke zijvleugel heeft geen verdieping en bestaat uit een kleine, risalerende rechthoekige paviljoen (de oorspronkelijke badkamer) onder een tentdak, dat via een smal tussenlid onder een zadeldak met hoofdmassa is verbonden. Het tussenlid, dat aan de voorzijde ter breedte van één travee uitspringt ten opzichte van de voorgevel, is door een Toscaanse pilastergeleding verdeeld in vijf traveeën met in de meest linker één venster. In de achtergevel zijn drie vensters symmetrisch over de traveeën verdeeld. Het iets boven het tussenlid uitstekende paviljoen (badkamer) heeft aan voor- en achterzijde één venster. In de twee traveeën lange aanbouw tegen de zuidwestelijke kopgevel bevindt zich het stookhuis, welke aan de zuidwestelijke zijde via een dubbele deur met kraaldelen toegankelijk is. Aan tuinzijde bevindt zich in de rechter travee één venster.

De noordoostelijke zijvleugel sluit aan tegen het midden van de linker (noordoostelijke) kopgevel van de hoofdmassa. Aan weerszijden

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van de zijvleugel bevindt zich in de kopgevel op bel étage en souterrain één venster. Op de verdieping bevinden zich een drietal kleine vensters met in de top een klein rond venster. De zijvleugel bestaat uit een drie traveeën breed éénlaags tussenlid met souterrain onder een zadeldak, waartegen een iets hogere risalerende rechthoekig paviljoen onder een tentdak aansluit. Het tussenlid heeft aan weerszijden één venster. Aan de voorzijde is tegen het paviljoen een uit fijngevoegd schoon metselwerk (rode baksteen, knipvoeg) opgetrokken aanbouw onder een lesenaarsdak geplaatst, voorzien van een deur met kraaldelen en een tweetal vensteropeningen, elke onder een strek. Aan de achterzijde bevinden zich in het paviljoen op bel étage en souterrain twee vensters; de linker zijgevel (noordoost) is blind. Omwille van het symmetrisch aanzien aan de voorzijde is, één travee uitspringend ten opzichte van het hoofdgebouw, de voorgevel aan de noordoosten verlengd met negen traveeën, waarbij de kapitelen van de Toscaanse pilasters iets boven de muur uitsteken. Achter deze muur en de feitelijke noordoostelijke zijvleugel is hierdoor een binnenplaatsje ontstaan. Tegen de achtergevel van de gekanteelde muur is aan weerszijden een houten schuurtje gebouwd.

In het INTERIEUR is ondermeer van belang de oorspronkelijke indeling die grotendeels is gehandhaafd, waarbij de plattegrond zich kenmerkt door duidelijke maatverhoudingen. De meeste deuren met geprofileerde omlijsting zijn bewaard gebleven, de kamers hebben een lage houten lambrizing met (dubbele) panelen, enkele vloeren bestaan uit brede houten delen. In ondermeer woon-, eet- en slaapkamer bevinden zich marmeren schouwen. De meeste kamers hebben een vrij sober uitgevoerd stucplafond met een geprofileerde licht koofvormige aanzet; de woon- en eetkamer hebben rijker uitgevoerd reliëfs met ondermeer varenbladmotieven. Op de bel étage wordt de met marmer belegde hal afgesloten door een gietijzeren dubbele tochtdeur met bovenlicht. Deze leidt naar een in noord-oost/zuid-west lopende gang met aan weerszijden van de tochtdeur en er tegenover Toscaanse pilasters. In de hal en de gang zijn in totaal vijf cirkelvormige stucreliëfs in Neo-Classicistische trant met figuren in klassieke kledij. Ten noordoosten van de hal bevindt zich het trappenhuis met gietijzeren spijlen balustrade, leidend naar het souterrain en de verdieping. In het verlengde van de middenas bevindt zich aan de achterzijde de dwarsgeplaatste woonkamer met ten noord-oosten ervan de eetkamer en een dienkamer. Ten zuidwesten van de woonkamer bevindt zich een antichambre met dwars daarop de slaapkamer, voorzien van een alkoof. In de zuidwestelijke vleugel die uitkomt op de slaapkamer, leidt het tussenlid met aan één zijde een kastenwand, naar de badkamer. De badkamer wordt gedekt door een gedrukt kloostergewelf met geprofileerde ribben, opgaande van een rondlopende eierlijst. Tegen de achterwand zijn in de vloer twee houten luiken aangebracht, ter afdekking van een zinken badkuip. Achter deze badkamer ligt het ketelhuis met in de hoek een kwartrond gemetselde stookplaats in de hoek. Op een houten met gesneden korbeels uitgevoerde vide, bevindt zich de ruimte van het hoogplaatse waterreservoir. Het souterrain en de verdieping hebben een vergelijkbare ruimteindeling als de bel étage, die zich kenmerkt door een dwarsgeplaatste gang met kamers aan weerszijden. In het souterrain, waarin enkele getoogde doorgangen voorkomen, bevindt zich ondermeer de oorspronkelijke met witjes betegelde keuken, voorzien van een grote brede schouw.

Waardering

Het woonhuis Beukenhorst is algemeen belang vanwege cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig waarde - als onderdeel van een buitenplaats, kenmerkend voor de ontwikkeling van de landgoederenzône aan weerszijden van de Rijksstraatweg; - vanwege de Neo-Classicistische bouwstijl, typerend voor het oeuvre van de Duitse architect H.H.A. Wentzel; - vanwege de opdrachtgever jonkheer Guillaume Charles Albert Herman von Goedecke die als kamerheer en adjudant verbonden was aan het hof van prins Frederik der Nederlanden; - vanwege de zeer hoge mate van gaafheid in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering; - vanwege de bijzondere plattegrondindeling en interieuronderdelen, waaronder het balatum en de stucreliëfs. - vanwege de ruimtelijke, functionele en stilistische samenhang met de overige complexonderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 511041

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 december 2002
Kadaster deel/nr	82868/66

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Wassenaar	F			11361
Wassenaar	F			10405
Wassenaar	F			10670

Omschrijving**

Inleiding

De bij de historische buitenplaats Beukenhorst behorende HISTORISCHE PARKAANLEG (2) in Landschapstijl uit omstreeks 1861 door de Duitse architect C.E.A. Petzold ontworpen met bijbehorende TUINAANLEG in op Pompeaanse voorbeelden geïnspireerde Neo-Classicistische stijl, welke circa 1845 door H.H.A. Wentzel is ontworpen voor de buitenplaats Beukenhorst. Het maakt deel uit van een vrijwel geheel beboste strandwal aan weerszijden van de Rijksstraatweg, waarop zich sinds de 17de eeuw een landgoederenzone heeft ontwikkeld. Het ligt binnen het in het kader van het MSP voorgedragen beschermd dorpsgezicht. Tot 1845 was het bos als overplaats van de tegenovergelegen buitenplaats Langenhorst in gebruik. Petzold maakte bij zijn ontwerp gebruik van de natuurlijke gesteldheid van de het terrein. Zo was destijds de open ruimte rondom het huis een stuk open bouwland met een vinkenbaan. Een restant van bestaande langgerekt waterpartij, die ter hoogte van het koetshuis loopt tot aan de paardenweide, is eveneens gehandhaafd. De parkaanleg kenmerkt zich door een sterke optische ruimtewerking, waarbij het terrein groter lijkt dan het in werkelijkheid is. Dit wordt ondermeer bereikt door variatie in het gebruik van loof-, naaldbomen en heesters met verschillende kleurschakeringen en contrastvorming tussen horizontale en verticale lijnen. Belangrijk element is de oost-west lopende hoofdas aan weerszijden van het huis en de aaneenschakeling van nevengeschikte ruimten, waarlangs een rondgang mogelijk is. Als hoogtepunt komt men uit bij het huis. De karakteristieke vergroting van de ruimte door de aanwezigheid van een duidelijke zichtlijn vanuit het huis richting de Rijksstraatweg is beperkt. In het park is een ruime variëteit aan heesters en loof- en naaldbomen aanwezig als taxus, buxus, hulst, eiken- en beukenbomen.

Omschrijving

Het landschappelijk aangelegde park is toegankelijk via een enigszins segmentvormig gebogen oprijlaan van de Zijdeweg en de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Rijksstraatweg, die deels begrensd wordt door geschoren taxus- en buxusheesters. Met behoud van het lommerrijke karakter van het bos zijn verschillende open ruimten gecreëerd met als hoofdruimte het grote gazon in de oost-westlopende hoofdas ten oosten van het iets hoger gelegen huis. De meeste open ruimten hebben een gebogen verloop en worden omgeven door boom- en heestergroepen. De hoofdas ten westen van het huis wordt geaccentueerd door de restanten van de uit gele baksteen opgetrokken trap met keermuren, die leidt naar het grote gazon. Deze open ruimte heeft door in- en uitstulpingen een enigszins lobvormig karakter met een rode beuk en een piramidale eik als opvallende elementen. De door monumentale taxussen geflankeerde doorkijk richting de Rijksstraatweg is beperkt door eens scherm van hoge beukenbomen met rhododendrons ervoor, die zorgen voor een coulisseneffect. Vanuit het grote gazon is in noordelijke richting een doorkijk naar een weide met twee solitair geplaatste monumentale beuken. In westelijke richting is een doorkijk naar een iets kleinere open ruimte, waar een solitaire eik staat. Ten zuiden van het voormalige koetshuis en nabij een taxusberceau, zijn vaag de contouren van een cirkelvormige open ruimte herkenbaar, oorspronkelijk bestemd als paardenweide. Enkele rond geschoren monumentale taxus- en buxusheesters aan weerszijden van een natuurstenen balustrade langs het voorplein dragen bij aan de coulissenwerking van de open ruimte in de hoofdas ten westen van huis. Deze lager gelegen ruimte, met in het midden een later aangebrachte waterpartij, wordt aan de westzijde afgesloten door taxussen en beukenbomen.

Het oorspronkelijke gebogen padenpatroon langs de diverse sfeerelementen in het park is grotendeels nog aanwezig, danwel herkenbaar door begrenzing met klinkers of heesters. Opvallende delen van het pad zijn die welke geflankeerd worden door bepaalde bomen of heesters. Zo bevindt zich ten noorden van het huis een hazelaarsberceau met in de nabijheid ervan een groep azalea's. Evenwijdig aan de noordgrens van het park ligt een taxusberceau met jonge aanplant. Ten zuiden van de westelijke open ruimte ligt een meidoornpad en ten westen van de oprijlaan bevindt zich een beukenlaan. Ten zuiden van het voormalige koetshuis is vaag herkenbaar waar de langgerekte waterpartij met enkele uitstulpingen - die liep in de richting van de paardenweide - heeft gelegen.

Waardering

De historische parkaanleg van de buitenplaats Beukenhorst is van algemeen belang vanwege cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig waarde; - als gaaf en goed herkenbaar voorbeeld van een park in Landschapstijl uit het derde kwart van de 19de eeuw naar ontwerp van de Duitse landschapsarchitect C.E.A. Petzold en als zodanig van belang voor zijn oeuvre; Kenmerkend voor het oeuvre van Petzold is de ruimtelijke opbouw met de sterke perspectiefwerking in de compositie van de onderdelen, het bijzondere kleurgebruik van de lobbenvormig aangelegde beplanting en de sterke visuele relatie tussen de parkaanleg en het huis; - vanwege de ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen; - als onderdeel van de waardevolle landgoederenzone aan weerszijden van de Rijkstraatweg.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511046

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 december 2002
Kadaster deel/nr	82868/84

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Wassenaar	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Wassenaar	F			10405

*Omschrijving***

Inleiding

Bij de historische buitenplaats Beukenhorst behorende, de ten zuidwesten van het woonhuis gelegen formele bloemenTUIN, bestaande uit een STIBADIUM met PERISTYLIUM (3). Omstreeks 1845 ontworpen - evenals het huis - door de Duitse architect H.H.A. Wentzel. De uit Berlijn afkomstige architect, die leerling was van Friedrich Stüler en werkte in de stijl van K.F. Schinkel, kwam in 1851 in dienst van prins Frederik. Op Beukenhorst was het voor het eerst in ons land dat een tuin werd aangelegd in Neo-Classicistische stijl, die geïnspireerd was op Pompeaanse voorbeelden. Deze tuin wordt beschouwd als een architectonische voortzetting van het huis, zoals die eerder ook al in Engeland en Duitsland (o.a. door Schinkel) werd toegepast. Op deze wijze werd getracht eenheid te bereiken tussen huis en omgeving. Hiermee zijn Beukenhorst en de Paauw beide zeer vroege voorbeelden van de Gemengde tuinstijl, waarbij rondom het binnen het in Landschapstijl uitgevoerde park, nabij het landhuis een formele tuin is aangelegd.

De zuidwestelijke afsluiting van deze tuin is een STIBADIUM, welke stilistisch enige overeenkomst vertoont, met het exemplaar dat Wentzel voor het landhuis de Paauw heeft ontworpen. Laatstgenoemde exemplaar is in 1928 verplaatst naar Huize de Laar te Ommen. Dit exemplaar is hoofdzakelijk van zink, terwijl die te Beukenhorst van hout is. Het stibadium lijkt - eveneens geïnspireerd op Pompeaanse voorbeelden - op een halfrond prieel, een beschutte zitplaats, vanwaar men een goed uitzicht heeft over de tuin. Door de aanwezigheid van een pergola is een besloten tuin ontstaan, waarvan op Beukenhorst echter de oostelijke zijde thans (anno 1997) gedeeltelijk ontbreekt.

Omschrijving

Aan de zuidelijke kopgevel van het woonhuis grenzende rechthoekige, formeel aangelegde tuin, die aan de korte zuidzijde wordt

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

afgesloten door een halfcirkelvormig stibadium met zitbank, opgetrokken in gele ijsselsteen (in kruisverband met knipvoeg). Enkele flankerende muren, waar op de hoeken de Toscaanse pijlers van een gedeelte van de pergola rust, opgetrokken in rode baksteen (eveneens kruisverband met knipvoeg). Hiervan sluit de westelijk muur haaks aan op de zuidvleugel van het landhuis. De oostelijke muur staat haaks op de restanten van de pergola, die oorspronkelijk de besloten tuin afsloot. Het stibadium is via een hardstenen trede toegankelijk. De aan de voorzijde door een bakstenen rollaag afgesloten bakstenen vloer is tegenwoordig afgesmeerd met specie. De relatief hoge, door een houten sierlijst afgesloten borstwering is aan de achterzijde verlevendigd met een geometrisch ruitpatroon van rode baksteen. Op de muur staan vier vierkante gemetselde Toscaanse pijlers met natuurstenen dekplaten, die een houten overstekend halfkoepelvormig dak dragen. Aan de voorzijde wordt het dak afgesloten door een driehoekig fronton met rijk uitgevoerd opengewerkt snijwerk in de vorm van gestileerde zwanen. De met snijwerk verlevendigde houten bank in het stibadium, volgt het beloop van de borstweringmuur. De poten zijn uitgevoerd met een leeuwenpootmotief.

De hoog opgemetselde tuinmuurtjes aan weerszijden van het stibadium worden afgedekt door een houten doorlopende profiellijst. Op beide einden staat een Toscaanse pijler, die een balk ondersteunen waarop geprofileerde dwarsbalken en het latwerk van de pergola rust. Aan de westzijde wordt de pergola voortgezet door twee op een iets lagere tuinmuur geplaatste pijlers, die aansluiten op de zuidelijke zijvleugel van het hoofdgebouw. De houten profiellijst op deze tuinmuur zet zich voort over de gevel van deze zijvleugel. De pergola aan de westzijde bestond uit een peristylum van zes Toscaanse pijlers op vrijstaande basementen. Hiervan zijn restanten van basementen, danwel delen van pijlers over. Op één ervan rust nog een dwarsbalk met latwerk.

Waardering

De tuin met stibadium is van algemeen belang wegens grote architectuur- en cultuurhistorische waarde - als vrij uniek en tevens één van de eerste voorbeelden van een op Pompeaanse bronnen geïnspireerde tuin in Neo-Classicistische stijl uit het midden van de 19de eeuw, exemplarisch voor het oeuvre van de Duitse architect W.W.A. Wentzel; - vanwege de grote tuin-historische waarde als zeer vroeg voorbeeld van de Gemengde tuinstijl uit het midden van de 19de eeuw, waarbij bij het landhuis als voortzetting ervan een formele tuin is aangelegd temidden van een park in Landschapstijl; - vanwege de cultuurhistorische waarde als oorspronkelijk onderdeel bij de buitenplaats Beukenhorst, waarvan de opdrachtgever jonkheer Guillaume Charles Albert Herman von Goëdecke, verbonden was aan het hof van prins Frederik der Nederlanden; - vanwege de ensemblewaarde en de bijzondere functionele, stilistische en ruimtelijke samenhang met de overige complexonderdelen van de buitenplaats. Dit onderdeel van het complex is gaaf, zowel wat betreft de hoofdstructuur als de detaillering en het materiaalgebruik van het stibadium en bevindt zich op zijn oorspronkelijke plaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511047

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 december 2002
Kadaster deel/nr	82868/77

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Wassenaar	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Wassenaar	F			10405

Omschrijving**

Inleiding

De bij de historische buitenplaats Beukenhorst behorende particuliere DIERENBEGRAAFPLAATS (4) in Ambachtelijk-Traditionele bouwtrant is in de jaren '30 van de 20ste eeuw gesticht ten behoeve van de huisdieren (honden en ezel) van de toenmalige bewoonster Adolphine Wilhelmina Anna barones van Lynden-gravin van Limburg Stirum van Warmond. De begraafplaats is gelegen in de doorgang van de grote open ruimte in de hoofdas van huis en open ruimte ten noordoosten ervan.

Omschrijving

Een relatief klein rechthoekig terrein is omheind door een circa 30 cm. hoog smeedijzeren, geklonken spijlenwerk met iets gebogen bovenkant. Er binnen liggen enkele hardstenen platen met grafteksten, waarvan die van 'Molly 1936' de oudste is.

Waardering

De dierenbegraafplaats is van algemeen algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorisch waarde - vanwege de typologie als voorbeeld kleine particuliere dierenbegraafplaats, gesticht in de jaren '30 van de 20ste eeuw; - vanwege de vrij gave hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering; - vanwege de ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen van de buitenplaats Beukenhorst.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Dierenbegraafplaats

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511052

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 december 2002
Kadaster deel/nr	82877/45

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Wassenaar	F			11361

Omschrijving**

Inleiding

Het bij de buitenplaats Beukenhorst behorende TOEGANGSHEK (5) in neoclassicistische trant daterend uit het midden van de 19de eeuw. Het bevindt zich aan de Zijdeweg en is de tegenhanger van de tweede entree aan de Rijksstraatweg, die toegang geeft tot de gebogen oprijlaan naar het landhuis.

Omschrijving

Een uit smeedijzer bestaand toegangshek met gietijzeren sierstukken, bestaat uit een spijlen hekwerk, gehangen in geschoorde, eenvoudig opengewerkte staande rechthoekige wangen. Aan de bovenzijde is in een klein rechthoekig veld de naam: BEUKEN - HORST aangebracht met vergulde letters. Het wordt bekroond door een fries met eierlijst, waarop een akroterie is geplaatst.

Waardering

Het toegangshek is van algemeen algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorisch waarde:

- als voorbeeld van een karakteristiek ijzeren toegangshek uit het midden van de 19de eeuw in neoclassicistische trant;
- vanwege de gave hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering;
- vanwege de stedenbouwkundige waarde door de ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen van de buitenplaats Beukenhorst en bepaalt de entree van de buitenplaats aan de kant van de Zijdeweg.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511053

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 december 2002
Kadaster deel/nr	82877/55

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Wassenaar	F			11361

Omschrijving**

Inleiding

Het bij de buitenplaats Beukenhorst behorende TOEGANGSHEK (6) dateert uit het midden van de 19de eeuw. Het bevindt zich aan de Rijksstraatweg en is de tegenhanger van de hoofdentree aan de Zijdeweg, die toegang geeft tot de gebogen oprijlaan naar het landhuis.

Omschrijving

Een smeedijzeren toegangshek, bestaand uit een spijlen hekwerk, gehangen in geschoorde, eenvoudig hekpijlers, geflankeerd door zijstukken.

Waardering

Het toegangshek is van algemeen algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorisch waarde

- als voorbeeld van een ijzeren toegangshek uit het midden van de 19de eeuw;

- vanwege de redelijke gaafheid in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

- vanwege de stedenbouwkundige waarde door de ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen van de buitenplaats Beukenhorst en bepaalt de entree van de buitenplaats aan de kant van de Rijksstraatweg.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument